

ПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ
під час вебінару 25.11.2020 р.
ДП «Кіровоградстандартметрологія»

1. ПИТАННЯ : ТДВ "М'ясокомбінат "Ятрань" Ігор Дерев'яно (інженер з метрології): Чи потрібно повірити/калібрувати рівнеміри резервуару 1 для зберігання нафтопродуктів автозаправної станції підприємства якщо вона використовується для заправки паливом власного автотранспорту.

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Собко Андрій Якович, начальник відділу повірки та калібрування ЗВТ механічних та геометричних величин ДП "Кіровоградстандартметрологія")

Відповідно до Статті 3 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" визначені види діяльності, щодо яких з метою забезпечення єдності вимірювань здійснюється державне регулювання стосовно вимірювань, одиниць вимірювання та засобів вимірювальної техніки. У випадку коли засіб вимірювальної техніки використовується в одному або кількох видах діяльності визначених Законом, такий засіб вимірювальної техніки є ЗАКОНОДАВЧО РЕГУЛЬОВАНИМ, та підлягає періодичній повірці. Постановою КМУ №374 від 04.06.2015р. був затверджений "Перелік категорій законодавчо регульованих ЗВТ, що підлягають повірці" до якого включені РІВНЕМІРИ. Наказом Мінекономіки №1747 від 13.10.2016р. "Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих ЗВТ, що перебувають в експлуатації, за категоріями" встановлений міжповірочний інтервал для РІВНЕМІРІВ – 1-2 роки, в залежності від типу рівнеміра. Враховуючи вище зазначене РІВНЕМІР що використовується на Вашому підприємстві підлягає періодичній повірці через встановлений законодавством міжповірочний інтервал.

2. ПИТАННЯ : ПрАТ "Кіровоградобленерго" Улановський Павло(Начальник служби метрологічного забезпечення):

У нас в компанії є такий прилад для вимірювання показників якості та обліку електричної енергії SATEC PM 175. За паспортом «Прилад являється компактним, багатофункціональним, трифазним лічильником і аналізатором якості електричної енергії змінного струму, спеціально розробленим для задоволення вимог широкого спектру користувачів, від розробників електричних панелей до операторів підстанцій. Прилад забезпечує трифазні вимірювання параметрів електроенергії, включаючи показники якості, в розподільних енергосистемах, моніторинг зовнішніх подій і т.д. ». За паспортом міжповірочний інтервал даного засобу вимірювальної техніки - 14 років.

Згідно Постанови КМУ № 374 від 04.06.2015 р. «Про затвердження переліку категорій законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що підлягають періодичній повірці» та Постанови КМУ № 1747 від 13.10.2016 р. «Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, за категоріями» прилад SATEC PM175 віднесли до категорії № 15 – Вимірювачі електротехнічних параметрів електроустановок з міжповірочним інтервалом 1 рік. Чому так?, якщо прилад SATEC PM 175, ще являється трифазним лічильником, і повинен за даними Постановами відноситись до категорії № 39 – Лічильники активної (класи точності 0,01-2,0) та реактивної (класи точності 0,01-3,0) електроенергії з міжповірочним інтервалом - 5-16 років.

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Бондаренко Віталій Анатолійович, начальник відділу повірки та калібрування ЗВТ електрорадіотехнічних величин ДП "Кіровоградстандартметрологія")

Так, дійсно відповідно до наведених Постанов КМУ № 374 від 04.06.2015 р. «Про затвердження переліку категорій законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що підлягають періодичній повірці» та Постанови КМУ № 1747 від 13.10.2016 р. «Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що

перебувають в експлуатації, за категоріями» прилад SATEC PM175 віднесли до категорії № 15 – Вимірювачі електротехнічних параметрів електроустановок з міжповірочним інтервалом 1 рік. Крім цього, відповідно до Наказу Мінекономрозвитку № 1719 від 21.12. 2015р. «Про затвердження норм часу, необхідного для проведення перевірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації» вказаний ЗВТ SATEC PM175 віднесли до категорії № 15 – Вимірювачі електротехнічних параметрів електроустановок (код 08290 – Аналізатор мережі в частині вимірювання показників якості електроенергії). Так як Ваше підприємство використовує вказаний ЗВТ саме в якості аналізатора якості електричної енергії змінного струму то очевидно що метрологічний центр, який виконував роботи з перевірки Вашого ЗВТ SATEC PM175, встановив придатність вказаного ЗВТ в межах 1 року.

3. ПИТАННЯ : ПрАТ "Кіровоградобленерго" Улановський Павло(Начальник служби метрологічного забезпечення):

При оцінюванні та визнанні вимірювальних можливостей електротехнічних лабораторій районів електричних мереж у нас виникали питання стосовно нових засобів вимірювальної техніки, в яких було тільки свідцтво про повірку (калібрування) законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки, а сертифікат відповідності від заводу-виробника був відсутній. Яких документів буде достатньо для заміни сертифікату відповідності на нові засоби вимірювальної техніки, для проходження оцінювання та визнання вимірювальних можливостей електротехнічних лабораторій районів електричних мереж.

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Бондаренко Віталій Анатолійович, начальник відділу перевірки та калібрування ЗВТ електрорадіотехнічних величин ДП "Кіровоградстандартметрологія")

Так дійсно, для можливості використання нових ЗВТ в якості законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки необхідна наявність Сертифікатів відповідності та/або Декларацій відповідності на вказані ЗВТ, в яких зазначається яким саме вимогам технічних регламентів відповідає об'єкт декларації, вказується назва органу з оцінки відповідності та відповідно присвоєний номер сертифіката, який можна перевірити в реєстрі сертифікатів на офіційному сайті органу з оцінки відповідності. Якщо ж на вказані ЗВТ відсутня Декларація (Сертифікат) про відповідність, то такі ЗВТ не підлягають процедурі перевірки. Разом з тим такі ЗВТ можуть проходити процедуру калібрування або визначення метрологічних характеристик. Таким чином при відсутності Сертифікатів відповідності та/або Декларацій відповідності на вказані ЗВТ, зазначені ЗВТ мають проходити процедуру калібрування з видачею Свідцтва(Сертифікатів) калібрування.

4. ПИТАННЯ : ПАТ "НВП "Радій" Богдан Вовк (заступник головного метролога):

Як правильно провести і оформити процедуру розширення міжкалібрувального інтервалу для ЗВТ, які не використовуються у сфері законодавчо регульованої метрології?

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Бондаренко Віталій Анатолійович, начальник відділу перевірки та калібрування ЗВТ електрорадіотехнічних величин ДП "Кіровоградстандартметрологія")

Як правило первинний інтервал калібрування базується на рекомендації виробника ЗВТ та міжкалібрувальними інтервалами, які рекомендували метрологічні центри під час проведення первинного калібрування ЗВТ. Найважливішими чинниками при процедурі розширення міжкалібрувального інтервалу для ЗВТ являються: ризик перевищення границі максимально допустимої похибки ЗВТ під час використання, інтенсивність використання, умови експлуатації, рекомендації виробника ЗВТ. Розрахунок міжкалібрувального інтервалу для ЗВТ необхідно провести згідно ДСТУ ІЛАС-G 24/OIML D 10:2013 Настанови щодо визначення міжкалібрувальних інтервалів засобів вимірювальної техніки. Для використання в роботі на підприємстві розрахунки міжкалібрувальних інтервалів ЗВТ рекомендую оформити та затвердити відповідним документом.

5. ПИТАННЯ : ПАТ "НВП "Радій" Богдан Вовк (заступник головного метролога):

На підприємстві є обладнання, яке використовується для калібрування не законодавчо регульованих ЗВТ і які використовуються для власних потреб підприємства. Яка процедура встановлення (розширення) міжкалібрувального інтервалу для цього обладнання.

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Бондаренко Віталій Анатолійович, начальник відділу повірки та калібрування ЗВТ електрорадіотехнічних величин ДП ” Кіровоградстандартметрологія “)

Процедура встановлення (розширення) міжкалібрувального інтервалу для такого обладнання (ЗВТ) така сама як і для інших ЗВТ, а саме згідно ДСТУ ІЛАС-G 24/OIML D 10:2013 Настанови щодо визначення міжкалібрувальних інтервалів засобів вимірювальної техніки. Для використання в роботі на підприємстві розрахунки міжкалібрувальних інтервалів ЗВТ також рекомендую оформити та затвердити відповідним документом

6. ПИТАННЯ «Теплоенергетик»: Великий Олександр Васильович(Головний метролог Комунального підприємства):

Підкажіть який міжповірочний інтервал перетворювача тиску РС-28 ? В експлуатаційній документації на перетворювач зазначено раз в 2 роки.

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Лукіянець Ольга Адамівна, начальник відділу повірки та калібрування ЗВТ теплотехнічних величин ДП «Кіровоградстандартметрологія»)

Згідно Наказу від 13.10.2016 № 1747 «Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, за категоріями» для перетворювача тиску, який відноситься до категорії 43 (Манометри та інші засоби для вимірювання тиску і вакууму.) міжповірочний інтервал складає 1 рік. Очевидно, що даний перетворювач випущений до прийняття в дію Наказу № 1747.

7. ПИТАННЯ АТ «Ельворті» Глушонкова Людмила(Начальник відділу Акціонерного товариства):

Чи має право електролабораторія підприємства проводити вимірювання для власних потреб, якщо вона не атестована, а засоби вимірювальної техніки пройшли повірку?

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Бондаренко Віталій Анатолійович, начальник відділу повірки та калібрування ЗВТ електрорадіотехнічних величин ДП ” Кіровоградстандартметрологія “)

Згідно чинного законодавства в галузі метрології не передбачена процедура атестації електролабораторій. Тому електролабораторія Вашого підприємства може проводити вимірювання для власних потреб. Діяльність такої електролабораторії має бути регламентована внутрішніми документами Вашого підприємства. Законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки електролабораторії мають бути повірені(відкалібровані).

8. ПИТАННЯ ПОГ «АПВТ«Фірма Ласка» Миколенко Мілана Володимирівна(Завідуюча лабораторією):

Як ви виходите з ситуації, коли скасований нормативний документ на методи випробування, і немає (може й не бути) заміни?

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Жикул Вікторія Іванівна начальник випробувальної лабораторії ДП «Кіровоградстандартметрологія»)

Якщо нормативний документ на зміну не вводиться виникає необхідність в розробці методу. Згідно ДСТУ ISO 17025:2017 лабораторія має право використовувати розроблені та модифіковані методи. Розроблена методика верифікується, валідується, затверджується і вноситься до сфери акредитації.

9. ПИТАННЯ ТОВ КФ «Східні ласощі» Заєць Крістіна Сергіївна(Начальник лабораторії):
Останнім часом замовники ставлять вимоги до транс жирів. Які норми в Україні і країнах Євросоюзу?.

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Жикул Вікторія Іванівна начальник випробувальної лабораторії ДП «Кіровоградстандартметрологія»)

Нажаль в Україні їх вміст нормується лише для маргаринової продукції і становить 8% від загальної кількості жирів. Натомість у країнах Європейського союзу вміст транс ізомерів для всіх харчових продуктів обмежений і складає 2%. Випробувальна лабораторія ДП

«Кіровоградстандартметрологія» проводить визначення транс ізомерів у жировій та кондитерській продукції.

10. ПИТАННЯ **Олександр Деркач** (Задав питання на сторінці facebook Технічного регулювання в Україні) Як зробити так щоб виробники були зацікавлені в повірці ЗВТ . а не проводили примусово під наглядом повірку

ВІДПОВІДЬ (Відповідає: Собко Андрій Якович, начальник відділу повірки та калібрування ЗВТ механічних та геометричних величин ДП «Кіровоградстандартметрологія»)

Виробники, які здійснюють свою діяльність відповідно до Законів України та Нормативно правових актів у сфері Технічного регулювання, мають впроваджену систему управління якістю, ставляться з розумінням та відповідальністю до питання єдності вимірювань на своїх підприємствах, завжди будуть зацікавлені в проведенні повірки ЗВТ.